

**ΜΗΝΥΜΑ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ
(30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2025)**

Αγαπητά μας παιδιά,

Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας μας ἐπικοινωνεῖ σήμερα μαζί σας για νὰ σᾶς ἐκφράσει τὶς πλέον ἐγκαρδιες εὐχές Τῆς μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τῶν Τριών Ιεραρχῶν, οἱ ὅποιοι εἶναι προστάτες τῆς Παιδείας καὶ τῶν Γραμμάτων.

Ιεράρχης, ὅπως γνωρίζετε, σημαίνει Ἐπίσκοπος. Ἐπομένως οἱ Τρεῖς Ιεράρχες, Βασίλειος ὁ Μέγας, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καὶ Ιωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἥταν Ἐπίσκοποι τῆς Εκκλησίας, δηλαδὴ Πατέρες πνευματικοί τῶν πιστῶν καὶ Διδάσκαλοι τῆς Εκκλησίας, φορεῖς τοῦ χαρίσματος τῆς Ιερωσύνης τοῦ Χριστοῦ καὶ συνεχιστές τοῦ ἔργου Του.

Η Ιερωσύνη ἔχει δοθεῖ στὴν Εκκλησία γιά νὰ τελοῦνται τὰ ἀγια Μυστήρια, τὸ Βάπτισμα, τὸ Χοῖσμα, ἡ Θεία Εὐχαριστία κ.λπ., ὥστε νὰ ἀγιάζονται οἱ πιστοί καὶ νὰ ἐνώνονται μὲ τὸν Χριστό καὶ μεταξύ τους. Γι' αὐτά οἱ Τρεῖς Ιεράρχες μὲ ὅλη τὴν δύναμη τῆς ψυχῆς τους καλλιέργησαν τὸ πνεῦμα τῆς ἑνότητας τόσο στὸν χώρο τῆς Εκκλησίας, ὅσο καὶ γενικότερα στὸ κοινωνικό περιβάλλον ὅπου ἔζησαν. Θεωρούμε ὅτι δέν χρειάζεται καν νά ἀναφέρουμε ὅτι ἡ ἑνότητα εἶναι μία κατάσταση, ἔνας τρόπος ζωῆς, πού χρειάζεται πολὺ μόχθο καὶ κόπο γιά νὰ ἐπιτευχθεῖ καὶ νά διατηρηθεῖ σέ ἔνα ἰκανοποιητικό ἐπίπεδο. Καὶ τοῦτο συμβαίνει γιατί, δυστυχῶς, δέν ἐπικρατεῖ πάντοτε στὶς σχέσεις μας μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἡ δύναμη τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης, τῆς συναλληλίας. Αντιθέτως, ὅχι σπάνια, κυριαρχεῖ ἡ ἴδιοτέλεια, δηλαδὴ ἡ πέρα τοῦ δέοντος προσήλωση τοῦ ἀνθρώπου στὸ ἀτομικό του συμφέρον, ἡ φιλαυτία, ἡ ἄλλοιωση τῆς ἀγάπης καὶ ἔτσι διασπᾶται ἡ ἑνότητα καὶ ἐπέρχεται ὁ διχασμός, ἡ διαίρεση, ἡ σχάση. Γι' αὐτό ἡ Εκκλησία δέν παύει νά προβάλλει μὲ κάθε τρόπο τὶς φωτεινές Μορφές τῶν

Τριῶν Ιεραρχῶν καθότι, οἱ Πατέρες αὐτοὶ ἔζησαν ὅσο πιό ἐντονα γίνεται τήν Ἀλήθεια καὶ τήν Ζωὴ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ. Τοιουτοτρόπιας, ἀναδεικνύονται πρότυπα καὶ γιὰ τήν δική μας πορεία σὲ αὐτόν τὸν κόσμο· πρότυπα ζωῆς, ἀγωνιστικότητας, θάρρους, προστηλώσεως στὶς ἀρχές, τίς ἀξίες, τά ἴδανικά μέ τά ὅποια εἶχαν διαμορφώσει τήν προσωπικότητά τους καὶ εἶχαν νοηματοδοτήσει τήν ζωή τους.

Ἐπί παραδείγματι, ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἀγωνίσθηκαν νά διάφυλάξουν τήν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας, διότι κατά τὸν 4^ο αἰῶνα ὅποτε ἔζησαν, κινδύνευσε σέ μεγάλο βαθμό ἡ ἀκεραιότητα, ἡ αὐθεντικότητα τῆς πίστεως ἀπό μία φοβερή αἵρεση πού ὄνομάσθηκε «Ἀρειανισμός» καὶ ἀρνιόταν τήν θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Όμως, οἱ Απόστολοι, οἱ Πατέρες, οἱ Μάρτυρες ἔδωσαν καὶ τήν ἴδια τους τήν ζωή, προκειμένου νά διακηρύξουν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ Αληθινός Θεός, μαζί μέ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, καὶ ἔτσι κάθε ἔνας πού πιστεύει ὅρθα σέ Αὐτὸν γίνεται υἱός τοῦ Θεοῦ, σύμφωνα μέ τήν δωρεά τοῦ Θεοῦ.

Ἐπειτα, οἱ Τρεῖς Ιεράρχες μόχθησαν μέ ὅλες τους τίς δυνάμεις γιά νά βοηθήσουν τοὺς ἀνθρώπους νά ἐννοήσουν ὅτι χωρὶς τήν ἀληθινή ἀγάπη καταστρέφεται εὔκολα ἡ ἐνότητα μεταξύ τῶν ἀνθρώπων. Γι' αὐτό οἱ Ἱδιοί ἔγιναν ἔμψυχες εἰκόνες ἀγάπης καὶ μάλιστα ὑπέστησαν πολλές θλίψεις καὶ κακουχίες ἔξαιτίας τῆς προστηλώσεως τους ως ἔψγα ἀληθινῆς ἀγάπης. Λόγου χάριν, ἀναφέρεται ὅτι ἔνας ἀπό τοὺς λόγους γιά τοὺς ὅποιους ἔξορισθηκε στά βάθη τῆς Ασίας ἀπό τήν τότε πολιτική ἔξουσία ὁ Ἅγιος Ιωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἥταν ὅτι ἰδρυσε λεπροκομεῖα κοντά σέ ἑκτάσεις πλουσίων γαιοκτημόνων, οἱ ὅποιοι ζημιώθηκαν οἰκονομικά. Βλέπετε, σέ κάθε ἐποχή, ἡ ἐνότητα, ἡ ἀγάπη, ἡ φιλία ἀπειλούνται ἀπό τὰ οἰκονομικά συμφέροντα, ἀπό τὸν ἐγωισμό, ἀπό τοὺς πολέμους καὶ τίς διαμάχες. Όμως, οἱ ἀνθρώποι λησμονοῦν ὅτι διασπώντας τήν ἐνότητα, καταργῶντας τήν εἰρήνη καὶ τήν ἀγάπη βλάπτουν ἀνεπανόρθωτα τὸν ἴδιο τὸν ἔαυτό τους. Γιατί κανείς δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει μόνος του. Υπάρχουμε σέ σχέση καὶ ἀναφορά μέ τὸν Θεό καὶ τὸν συνάνθρωπο. Καί γι' αὐτό ἡ ζωὴ μας ἔχει μοναδική ἀξία, νόημα καὶ περιεχόμενό. Τό δῶρο τῆς ζωῆς μᾶς δόθηκε γιά νά μάθουμε ὅτι χωρὶς τὸν ἀγῶνα γιά συνύπαρξη, αὐτοκαταργεῖται ἡ ὑπαρξη· χωρὶς τήν ἐνότητα ἐπέρχεται ὁ μαρασμός καὶ ὁ ξεπεσμός τοῦ ἀνθρώπου.

Άγαπητά μας παιδιά,

σέ μία έποχή σάν τήν δική μας, στήν όποια μέ θλίψη βλέπουμε τίς τραγικές συνέπειες τῆς ἀπομάκρύνσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τήν πίστη, τήν Ἐκιλησία καὶ τὸν Θεό· σέ μία έποχή στήν όποια οἱ ἀνθρωποι θέτουν τό Εὐαγγέλιο τῆς εἰρήνης, τῆς ἐνότητας, τῆς ἀγάπης στό περιθώριο τῆς ζωῆς τους, γιατί ἀγνοοῦν τήν εὐεργετική του ἐπίδραση καὶ δύναμη στήν διαμόρφωση τῆς ἀνθρώπινης συνειδήσεως, ἐμεῖς ἀς παραμείνουμε ἐνωμένοι μέ τὸν Χριστό καὶ μεταξύ μας, ὅπως οἱ Τρεῖς Τεράρχες. Άς διατηρήσουμε ζωντανή τήν φλόγα τῆς πίστεως καὶ ἀς τήν μεταδίδουμε καὶ στοὺς ἄλλους μέ τὰ ἔργα καὶ τὸν λόγο μας· μέ τήν ζωή καὶ τὸ ήθος μας· μέ τήν ἀγάπη καὶ τήν ἐνότητά μας. Αύτό δέν ἔπραξαν καὶ οἱ Τρεῖς Τεράρχες; Υπῆρξαν κάποτε καὶ αὐτοί παιδιά. Αντιμετώπισαν τίς δυσκολίες κάθε περιόδου τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Ταλαιπωρήθηκαν ἀφάνταστα ἀπό αὐτό πού ὀνομάζουμε «κατεστημένο». Όμως στάθηκαν δρθιοι, ἐνωμένοι, δυνατοί· καθότι ἡ ζωή τους στηρίζόταν στήν Πίετρα, στὸν Βράχο τῆς πίστεως, πού ὀνομάζεται Ιησοῦς Χριστός.

Σᾶς εὐχόμαστε στόν Χριστό νά θεμελιώνεται καὶ ἡ δική σας ζωή. Νά ἔχετε ἀγάπη, ἐπιθυμία γιά ἐνότητα καὶ συναλληλία· γιά νά κυριαρχήσει κάποτε στόν κόσμο μας ἡ πολυπόθητη εἰρήνη, ἡ καταλλαγή, ἡ συμφιλίωση.

Σᾶς εὐχόμαστε ἐπίσης, νά προοδεύσετε στίς σπουδές σας καὶ, ἐν γένει στήν ζωή σας καὶ νά γίνετε φάροι φωτεινοί, ἀνθρωποι ἀληθινοί, ὅπως ἔλεγε καὶ ὁ ἀρχαῖος ποιητής Μένανδρος: «Ως χαρίεν ἔστ' ἀνθρωπος, ὅταν ἀνθρωπος ἦ!» (Πόσο χαριτωμένος, πόσῳ ὅμορφός εἶναι ὁ ἀνθρωπος, ὅταν εἶναι ἀνθρωπος!). Καὶ ἀς μή λησμονοῦμε ὅτι πραγματικά ἀδειος εἶναι ὁ ἀνθρωπος ἐκεῖνος, πού εἶναι γεμάτος μόνον ἀπό τὸν ἴδιο τὸν ἔαυτό του.

Μετά πολλῶν πατρικῶν εὐχῶν καὶ ἀγάπης ἐν Κυρίῳ,
Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ